

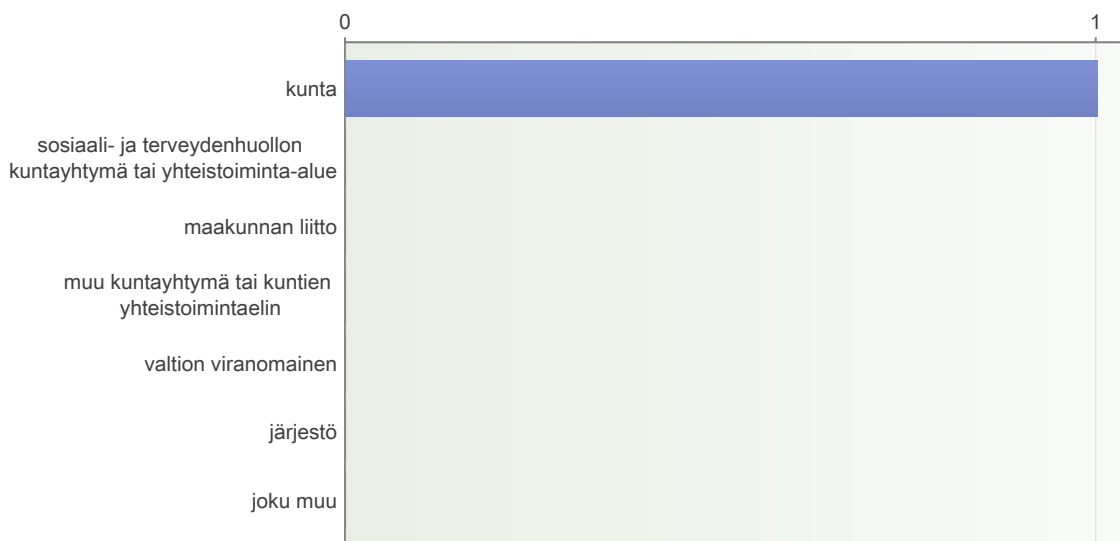
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Keravan kaupunki	Anne Mäkinen	anne.t.makinen@kerava.fi , puh. 040 318 2314	7.12.2016	Keravan valtuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Keravan kaupungin mielestä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on ratkaisevassa asemassa terveyden ja hyvinvointierojen kaventamisessa. Kaikki hoito- ja palveluketjut ja toimintamallit tulee rakentaa toimiviksi ja yhtenäisiksi tulevan maakunnan alueella.

Esitys on laadittu terveydenhoito ja erikoissairaanoito painotteisesti ja sosiaalihuolto on jäänyt valmistelussa liian vähäiselle huomiolle.

Sote-uudistuksen alkuperäisen idean mukaisesti tulee vahvemmin turvata perus- ja erikoissairaanhoidon integraatio sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden välinen integraatio, ja lisäksi myös tietojärjestelmien integraatio. Integraatitavoitteiden toteutuminen mahdollistaa saumattomat ja oikea-aikaiset palveluketjut ja kustannussäästöt. Yhtiöittämisvelvoite ei saa olla liian tiukka, vaan on turvattava julkisen palvelutuotannon ensisijaisuus. Kunnan tulee voida myös omistaa yhtiöitä.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Keravan kaupungin näkemys on, että kasvun hillinnän tavoite riippuu siitä, minkälainen tulevaisuuden palvelulupauksen sisältö on. Oleellista on mm. se, minkälaisia omavastuuosuuksia palvelut tulevat sisältämään.

Esityksen taloudellista vaikutuksista ei ole varmuutta. Esityksissä kuvattu järjestelmä vaikuttaa osin raskaalta ja byrokraattiselta, mikä on riski kustannusten hillinnän kannalta. Kustannusten kasvun hillintä edellyttää kilpailun lisääntymistä, toimintojen keskittämistä sekä hallinnon tehostumista.

Muutos aiheuttaa valtavan määrän muutuskustannuksia. Ratkaisematta on mm. tietojärjestelmiin liittyvät ratkaisut ja onnistutaanko niissä sisällöllisesti ja aikataulullisesti niin, että ne tukee koko uudistuksen tavoitteita. Myös muiden tukipalveluiden muutosten talousvaikutukset ovat vielä hahmottomatta.

Mahdollinen maakunnan tasolla tapahtuva palkkaharmonisointi lisää uudistuksen kustannuksia ja on vaikutuksiltaan pitkäkestoinen. Kustannusten laskentajärjestelmän tulee olla sellainen, että yksikkökustannuksia voidaan vertailla.

Keravan kaupungin näkemyksen mukaan uudistuksessa pitää varmistaa, että harmonisoinnin sijaan palkkaus on alueittain yhdenvertainen.

Taloudelliset tavoitteet tulee arvioida ja tavoitella niitä kokonaisuutena sekä maakunnan että kunnan näkökulmasta. Kattavat laskelmat uuden kunnan talouden kestävydestä puuttuvat uudistuksesta.

Ratkaisevaa on, millaiseksi maakunnan keinot ja kyky ohjata ja kehittää palvelurakennetta muodostuvat ja miten valinnanvapaus toteutetaan.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Keravan kaupunki katsoo, että valtionohjauksen tulee keskittyä poliittisesti strategisiin kysymyksiin. Sen sijaan palveluita koskevat operatiiviset ammatillista ja alueellista asiantuntemusta edellyttävät asiat tulee jättää maakuntien päätösvaltaan. Valtion tulee kuitenkin asettaa maakunnille valtakunnalliset toiminnan kriteerit ja mittarit, ja varmistaa säädösin toiminnan läpinäkyvyys.

Asukkaiden osallistumisoikeuksia koskeva sääntely maakunnissa vastaa kuntalain sääntelyä. Maakuntavaltuuston tulee luoda edellytykset asukkaiden suoralle osallistumiselle. Ehdotus maakuntalaiksi antaa siihen toimivat puitteet.

Uusia käyttäjädemokratian ja alueellisen vaikuttamisen muotoja tulee kuitenkin kehittää. Kuntalaiset tulee ottaa mukaan suunnitteluun jo väliaikaisen valmistelutoimielimen tekemässä valmistelussa. Edustuksellisen demokratian lisäksi tarvitaan suoria vaikuttamismahdollisuuksia, kuten käyttäjädemokratiaa.

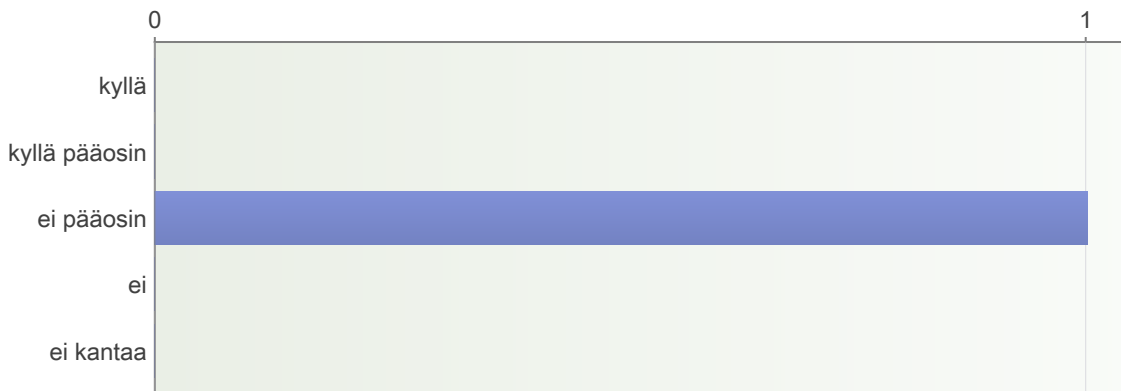
Keravan kaupunki on erittäin huolestunut, että maakuntavaaleissa vaalipiirinä on koko maakunta mukaan lukien pääkaupunkiseudun isot kaupungit. Tämä merkitsee käytännössä, ettei keravalaisia ehdokkaita välttämättä tule valituksi ollenkaan maakuntavaltuustoon. Lainsäädäntöön tulee rakentaa mekanismi, jolla varmistetaan maakunnan eri osien tasapuoliset vaikutusmahdollisuudet, koska maakuntavaaleissa keskisuurten ja pienten kuntien on erityisen vaikeaa saada edustajansa maakuntavaltuustoon. Uudenmaan maakunnassa tulee olla neljä vaalipiiriä demokraattisten vaikutusmahdollisuuksien turvaamiseksi myös

pääkaupunkiseudun ulkopuolisille kunnille. Eduskuntavaaleissa maakunta on jo nyt jaettu kahteen vaalipiiriin.

Kaupungin- ja kunnanjohtajien osallistumisella pysyvinä asiantuntijajäseninä maakuntavaltuuston toimintaan voidaan varmistaa minimissään kaikkien alueen kuntien äänen kuuluminen maakuntatasolla.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

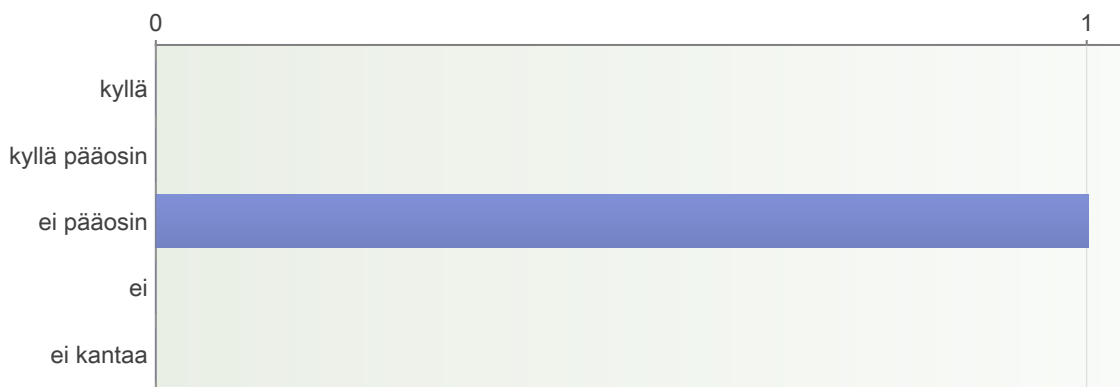

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupunki yhtyy asiassa Suomen Kuntaliiton lausuntoon ja painottaa, että maakuntalain tulee olla joustava ja mahdollistava niin, että kuntien ja maakuntien yhteistyö ja mahdollisuus sopia palvelujen hoitamisesta turvataan. Maakuntalakiluonnos ei mahdollista palvelujen tehokkainta mahdollista tuottamista. Maakuntalakiin tulee lisätä säännös, joka mahdollistaa maakunnan ja kuntien välisen yhteistyön ja sopimisen sekä tehtävien hoitamisen samaan tapaan kuin yhteistyö kuntien kesken on kuntalain mukaan mahdollista. Erityisesti pääkaupunkiseudulla on tärkeää varmistaa, että neuvottelut maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimusten sekä kasvusopimusten sisällöstä käydään jatkossakin asianomaisten ministeriöiden ja kuntien kanssa sekä mahdollisuudet niiden solmimiseen turvataan. Kerava yhtyy Kuntaliiton ehdotukseen, että yhden kansallisen tukipalveluyksikön sijaan tulee sellainen talous- ja henkilöstöhallinnon toimijan malli, jossa maakunnat valitsisivat talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden tuottajan alueellisesti tai kansallisesti toimivien tuottajien joukosta, koska markkinoilla on jo nyt toimijoita. Eesitysluonnoksessa on paikoitellen epäselvää milloin ja miltä osin sääntely koskee vain järjestämisvastuullista maakuntaa, milloin myös maakunnan palvelulaitosta tai mahdollisesti koko maakuntakonsernia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

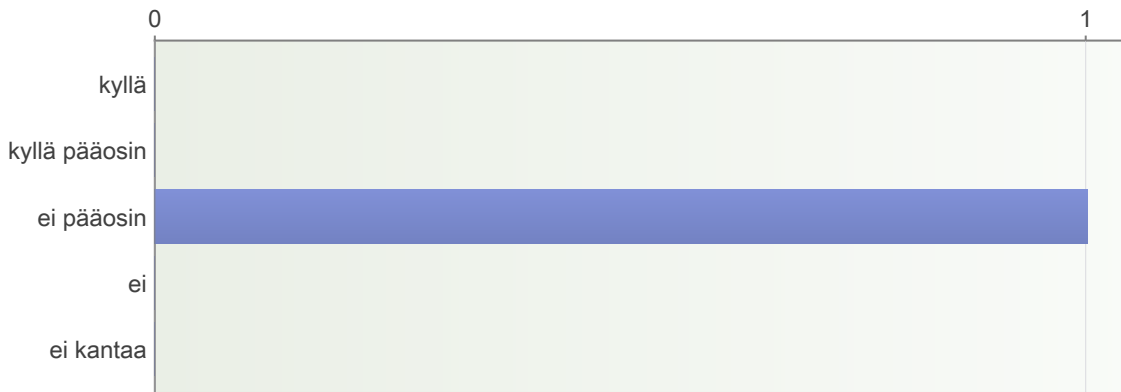

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupungin mielestä on tärkeää, että uudistuksessa huomioidaan tarkasti maakunnan ja kuntien välisten tehtävien yhteys/rajapinnat, jotta vältetään päällekkäisyyksiltä. Keravan kaupungin mielestä kasvupalveluiden, sisältäen elinkeinotoiminnan ja työllisyydenhoidon, vastuu tulee keskittää uudessa hallintomallissa kunnille. Mikäli maakuntauudistus tapahtuu hallituksen esitysluonnoksen mukaisesti, oleellista muutosta parempaan ei tapahdu. Nykyisten työ- ja elinkeinohallinnon organisaation sijasta vastuu siirtyisi vain maakunnille, jolloin kuntien mahdollisuudet vaikuttaa itseään koskeviin velvoitteisiin pysyisivät yhtä kaukana kuin ennen uudistusta. Myös esim. tietosuojassa ei tapahtuisi kaivattuja muutoksia. Keravan kaupunki toteaa, että pelastustoimessa keskeistä on palvelujen toimivuus ja kuntien tuki mm. varautumiseen liittyvissä asioissa, ei pelastustoimen organisointi. Pelastustoimella on vahvaa osaamista hallinnonalat ylittävästä yhteistyöstä häiriö- ja poikkeusoloihin varautumisessa, valmiussuunnittelusta sekä harjoittelusta. Tätä on pystyttävä hyödyntämään riittävästi kuntien varautumisessa myös maakuntauudistuksen jälkeen. Keravan kaupunki katsoo, että rakennusvalvontaa ei pidä siirtää maakunnalle. Toiminto kytkeytyy kiinteästi kunnalliseen maankäyttöön ja kaavoitukseen. Lainsäädännön tulee ohjata tiiviimpään kuntayhteistyöhön. Ympäristöterveydenhuollon siirtymiseen maakunnan tehtäväksi ei ole huomautettavaa, jos vähintään nykyinen palvelutaso säilyy.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

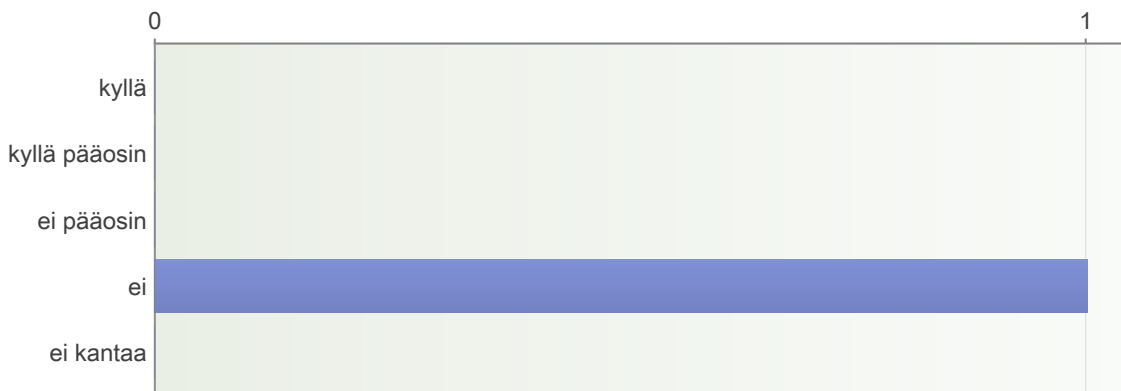

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupungin näkemys on, että maakuntalakiluonnos vastaa kuntalain sääntelyä. Esityksessä on huomioitu alueelliset vaikuttamismahdollisuudet vain nimettyjen vaikuttamistoimielinten osalta. Maakunnallisessa päätöksenteossa tulee kuulla myös kuntien näkemykset alueellisissa asioissa.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

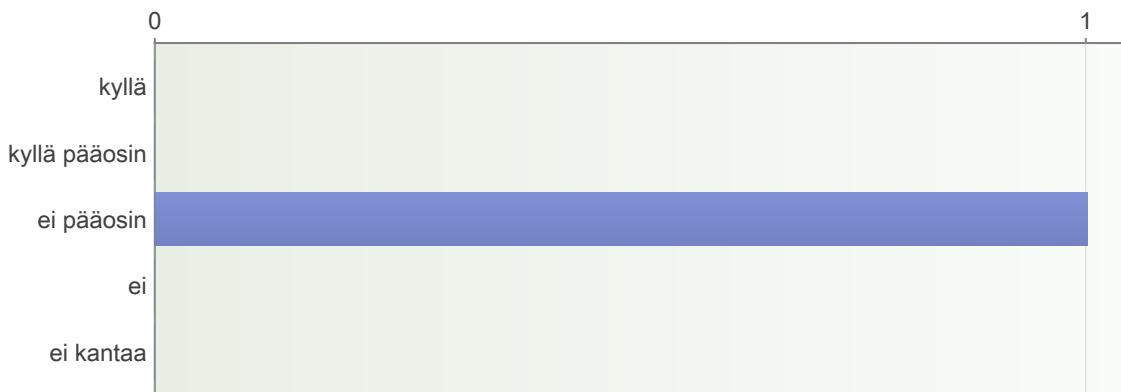
Avoimet vastaukset: ei

- Suomen Kuntaliiton lausuntoon viitaten Keravan kaupunki toteaa, että maakuntalakiluonnoksen 9 luvun säännökset maakunnan palvelulaitoksesta tulee poistaa. Vaaleilla valitulla maakuntavaltuustolla tulee olla suorat vaikutusmahdollisuudet sen vastuulla olevien palveluiden strategisiin linjauksiin ja oman palvelutuotannon kokonaisuuteen. Maakunnan yhteyteen perustettava erillinen ja kokonaan uusimuotoinen oikeushenkilö ja palvelujen erottaminen tämän erillisen oikeushenkilön vastuulle saa aikaan raja-aidan, joka luo esteitä toiminnan johtamiselle sekä maakunnan toiminnan ja talouden kokonaisuuden hallinnalle. Kysymys on tilaajan ja tuottajan erottamisesta, joka kunnissa saatujen kokemusten mukaan aiheuttaa epäselvyyttä johtamis- ja vastuusuhteissa ja lopulta myös kustannusten nousua. Järjestämisvastuun ja operatiivisen johtamisen erottaminen aiheuttaa toisaalta hallinnon päällekkäisyyttä ja toisaalta asiantuntemuksen painottumista operatiiviselle puolelle. Demokratian toteutuminen jää ehdotetussa mallissa välilliseksi. Maakuntavaltuuston päätösvaltaa rajattaisiin merkittävästi suhteessa sen keskeisempään tehtävään eli

sosiaali- ja terveyden huollon järjestämiseen. Myös pelastustoimen varautuminen häiriötilanteisiin ja turvallisuuteen edellyttävät vahvaa järjestäjän roolia. Palvelulaitosta koskevien ehdotusten taustalla on tarve tehdä palvelutuotannon talous ja kustannusrakenne läpinäkyväksi. Sama tavoite voidaan saavuttaa edellyttämällä palvelutuotannon talouden eriyttämistä ja kustannusten läpinäkyvyyttä sekä palvelujen tuotteistusta siten, että niitä voidaan vertailla muiden palvelutuottajien kustannusrakenteisiin.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

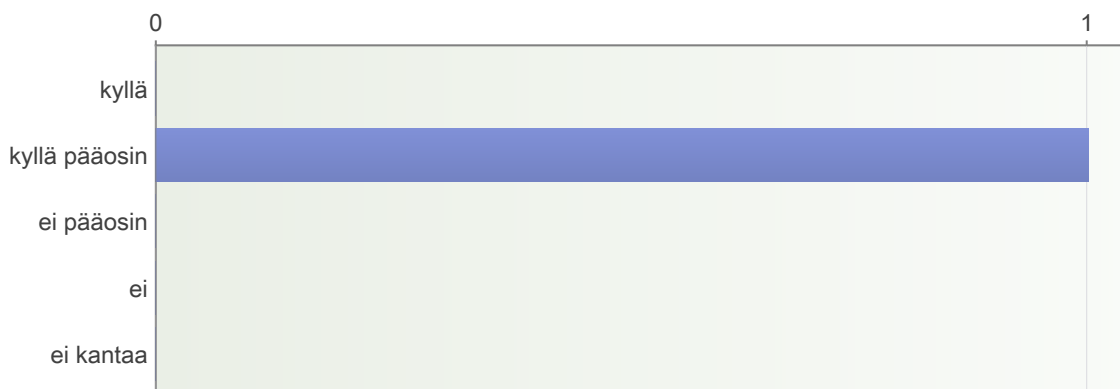
- Keravan kaupungin näkemyksen mukaan alijäämän korjaaminen nopeasti sekä perushintamenettely ovat hyviä lähtökohtia talouden ohjaamiselle. Alijäämän korjaamisaikataulun voisi muuttaa kahdesta kolmeen vuoteen. Maakunnan tulojen muodostumisessa palvelujen tuottamisesta perittävät asiakas- ja käyttömaksut aiheuttavat kuitenkin epävarmuustekijän tulomuodostuksessa ja siten myös palvelujen järjestämislaajuudessa. Uudistuksen tavoitteena olevien tuottavuuden paranemisen ja tehokkuushyötyjen tulee hidastaa maakuntien rahoitustarpeen kasvua. Tämän johdosta maakunnille kohdennettavan valtion rahoituksen vuosittaiseen tarkistukseen suunniteltu rajoite on välttämätön. Rajoite osaltaan kannustaa julkisen rahoituksen ohjauksen tehostamiseen ja saavutettavissa olevien tehokkuushyötyjen toteuttamiseen. Rajoitteen käyttö kuitenkin edellyttää, että palvelujärjestelmää valvotaan asiakkaiden perusoikeuksien toteutumiseksi.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

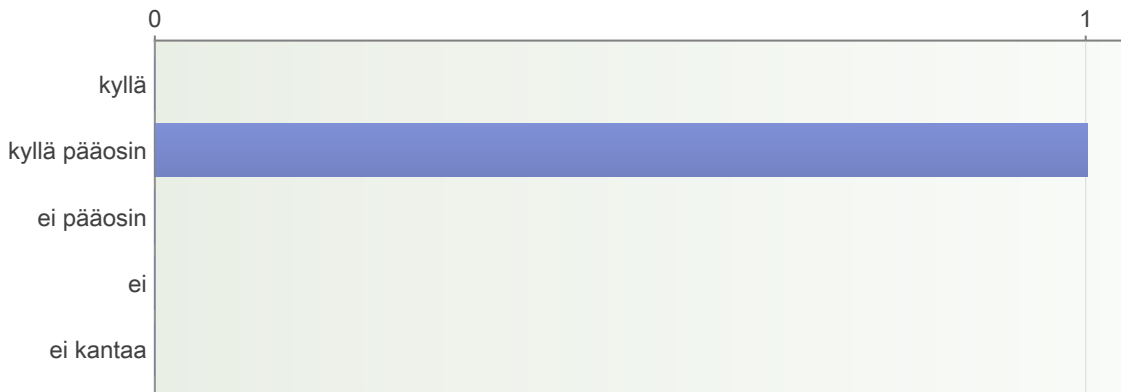
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Esityksen arviointia vaikeuttaa lainvalmistelun eriaikaisuus valinnanvapauslainsäädännön valmistelun ja arvioinnin kanssa. Peruspalveluissa on tärkeää, että perustason palvelukokonaisuudet turvataan ja niihin panostetaan. Pääkaupunkiseutu muodostaa luontevan palvelukokonaisuuden, jota tulee hyödyntää Uudenmaan maakuntaratkaisussa. Pääkaupunkiseudun kuntien asukkaiden näkökulmasta on tärkeää, että palvelut on saatavissa joustavasti luontaisen asiointisuunnan mukaisesti. Lainsäädännön tulisi kannustaa uusiin palvelun tuotannon ratkaisuihin.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa.

Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

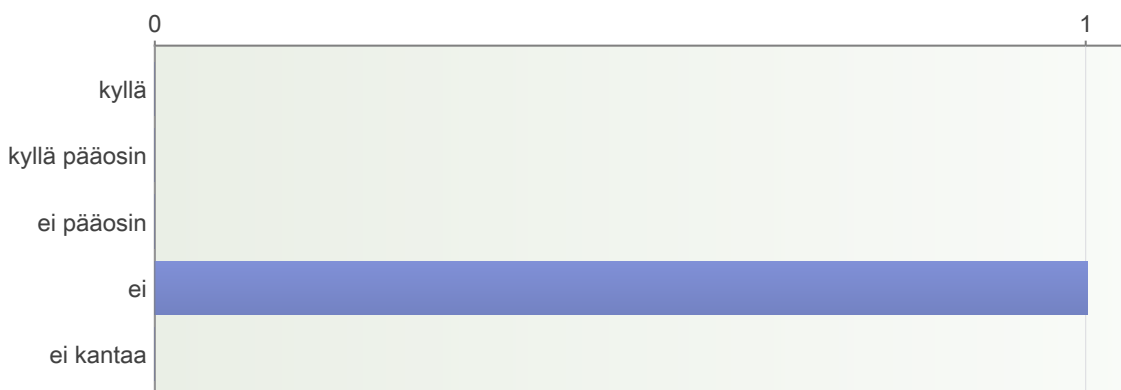

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Alueellinen yhteistyö mahdollistaa etenkin erityispalvelujen laatutavoitteiden saavuttamisen ja parantaa potilasturvallisuutta. Sitoutuminen yhteistyöhön ja siinä kirjattuihin tavoitteisiin on edellytys sille, että järjestäminen voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti. Keravan kaupungin näkemys kuitenkin on, että sitovuus ei ole perustelua siltä osin kuin valtiolle on annettu toimivaltaa päättää maakuntien yhteistyösopimuksesta. Valtioneuvoston ja ministeriön laajat, avoimet ja tulkinnanvaraiset toimivaltuudet ohjata maakuntien operatiivista toimintaa ja päätöksentekoa eivät ole hyväksyttäviä maakunnan itsehallinnon toteutumisen kannalta. Järjestämislain 18 § valtioneuvoston toimivallasta päättää yhteistoimintasopimuksista pitää poistaa lakiluonnoksesta selvästi itsehallinnon vastaisena.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

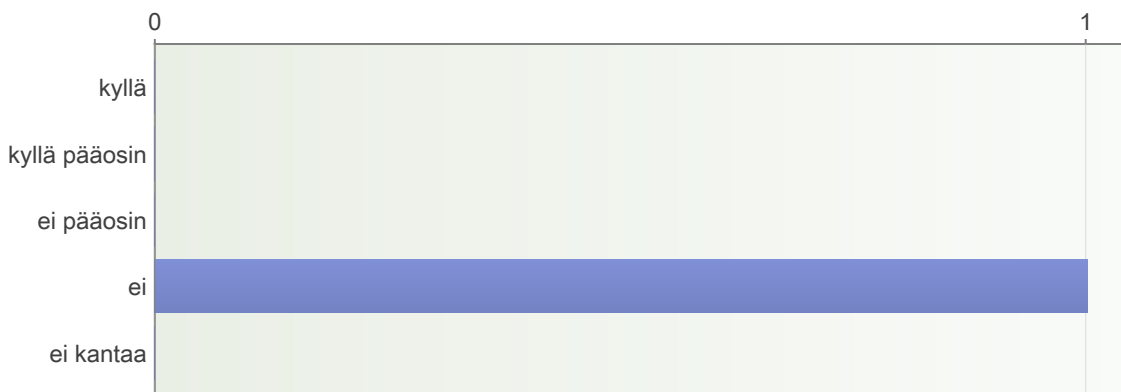
Avoimet vastaukset: ei

- Keravan kaupunki toteaa, että asiakaslähtöinen integraatio perusterveydenhuollon, sosiaalitoimen ja erikoissairaanhoidon välillä ei toteudu lakiesityksessä. Uudistuksen kokonaisuuteen liittyvät valinnanvapaus, monituotajamalli ja yhtiöittämisvelvoite vaarantavat integraation toteutumisen ja edellyttävät maakunnalta

sellaista järjestämisosaaamista, josta sillä ei ole aiempaa kokemusta. Yhteisen tietojärjestelmän toimivuus on edellytys uudistuksen onnistumiselle.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

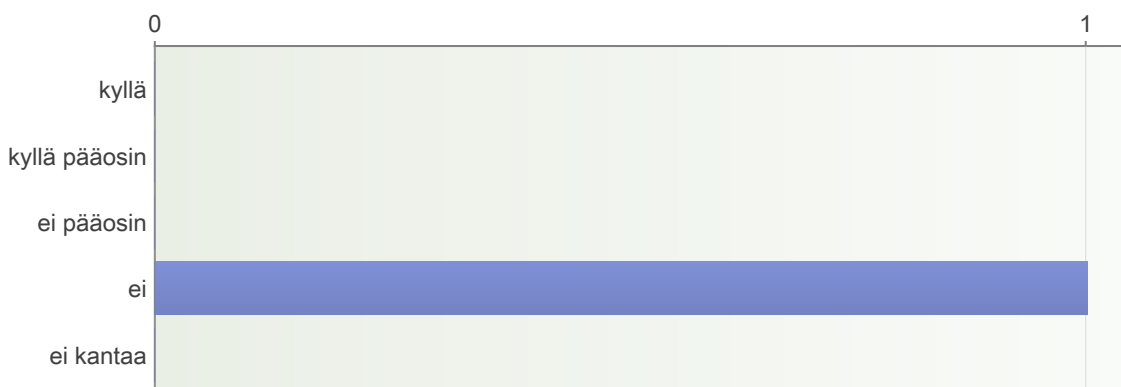

Avoimet vastaukset: ei

- Keravan kaupungin mukaan maakuntien palvelujen järjestämiseen kohdistuvan valtion ohjauksen tulisi kohdistua ainoastaan strategiaan tavoitteisiin sekä maakuntien välisen työnjaon näkökulmasta strategisesti merkittäviin kohteisiin. Valtakunnalliset ja tarvittaessa erikseen kullekin maakunnalle asetettavat sosiaali- ja terveydenhuollon strategiset tavoitteet, ministeriön ja maakuntien neuvottelumenettely sekä maakunnille asetetut valtakunnalliset toiminnan kriteerit ja mittarit ovat riittäviä ohjausvälineitä. Valtiolla ei tule olla ohjausvaltaa maakuntien operatiiviseen toimintaan.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

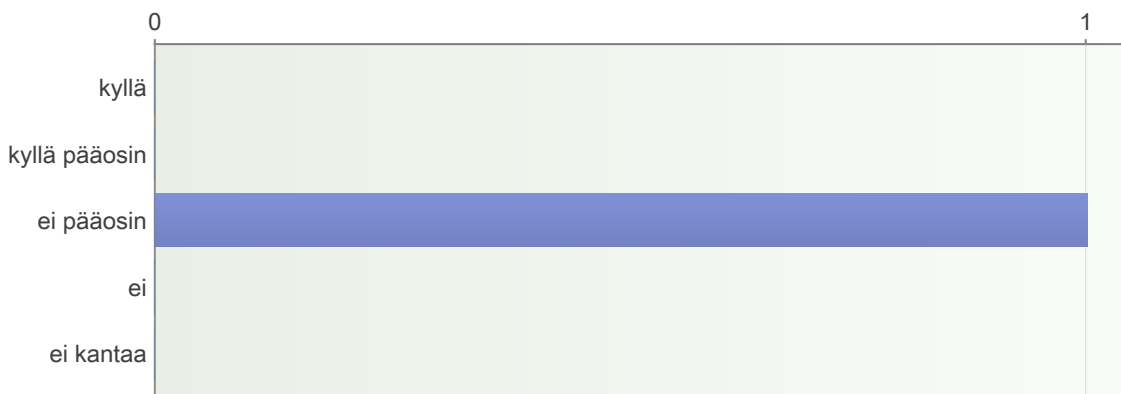

Avoimet vastaukset: ei

- Keravan kaupunki on ymmärtänyt kysymyksen tarkoittavan konkreettisesti sitä, että tuottaminen erotetaan järjestämisestä lausuntoluonnoksessa esitetyllä tavalla. Keravan kaupungin mielipide on, ettei ole tarkoituksenmukaista, että järjestävä maakunta myös tuottaa palveluja. Järjestämistehtävien ja palvelutuotannon hallinnollinen erottaminen sekä maakunnan palvelulaitosta koskeva sääntely kaventaisi maakuntien mahdollisuutta päättää palvelutuotannon tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta organisointitavasta maakunnan erityispiirteet huomioiden. Julkisen tahon tulee vastata sekä palveluiden järjestämisestä että pääosin niiden tuottamisesta. Palvelujen tuottamisessa on lain mahdollistamissa puitteissa vältettävä sellaisia yksityisiä toimijoita, joilla on yhteyksiä veroparatiiseihin.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupunki toteaa, että valinnanvapautta koskevaan lainsäädäntöön liittyvä (10.10.2016 aineisto) ei vielä anna riittävästi tietoa arvioida asiaa, kuten esimerkiksi laajan valinnanvapauden piirissä olevien palveluiden yhtiöittämisen tarkoituksenmukaisuutta. Mahdollinen yhtiöittäminen edellyttää järjestäjän taholta vahvaa ohjaus- ja seurantamekanismia erityisesti Uudenmaan maakunnan alueella, jossa yksityisen ja kolmannen sektorin palvelutarjontaa on runsaasti. Toiminnan turvaamiseksi myös kunnilla tulee olla mahdollisuus toimia yhtiömuodossa palvelujen tuottajina.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

-

Valtioneuvoston päättäessä tietojärjestelmien muuttamisesta tai uuden järjestelmän hankkimisesta, on samalla päätettävä miten hankkeen rahoitus toteutetaan. Kunnat eivät saa joutua tuplamaksajan asemaan. Esimerkkinä Apotti-hanke, jossa omistajakunnat eivät saa jäädä maksajan asemaan järjestelmän oikeuksien siirtyessä maakunnalle. KanTa-hankkeen II vaihe tulee vaiheuttaa ja aikatauluttaa siten, että toteutuskustannukset siirtyvät suoraan maakunnalle. Kunnille tulee varata mahdollisuus arvioida kokonaisuutta uudelleen sen jälkeen, kun valinnanvapautta koskeva lainsäädäntö on valmistunut.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

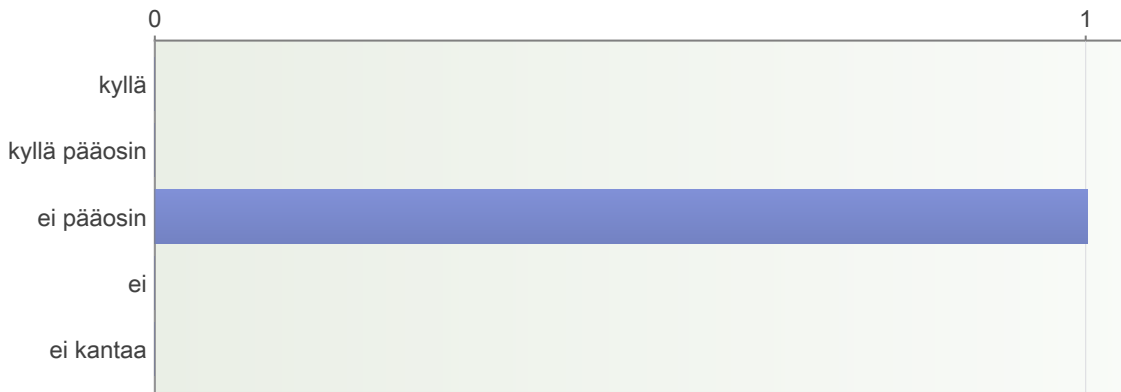
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

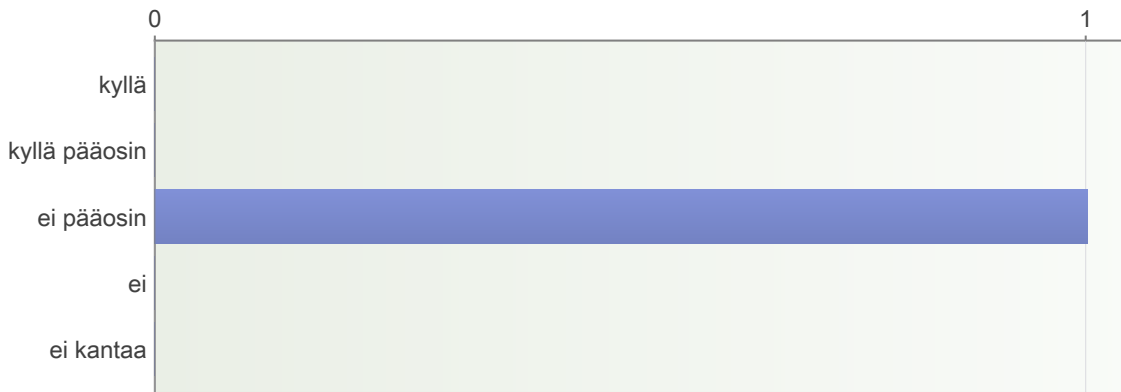

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupunki lausuu, että väliaikaisen toimielimen asemaa ja päätöksentekoa tulee selkeyttää ja toimintaan on varattava riittävä rahoitus. Kunnille selvitystyöstä aiheutuvat kustannukset on korvattava. Voimaanpanolakiehdotuksen mukaan maakunnan liitto asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen laissa mainittujen viranomaisten sopimuksen mukaisesti. Valmistelutoimielimessä tulee olla edustusta koko Uusimaalta myös keskisuurilta ja pieniltä kunnilta. Valmistelutoimielimellä on laaja valmisteluvastuu maakunnalle siirtyvien tehtävien, siirtyvän omaisuuden ja henkilöstön, tietojärjestelmien, aloittavan maakunnan talouden sekä luottamus- ja viranhaltijaorganisaation valmistelussa. On kyseenalaista, voidaanko perusteluissa mainitulla tavalla katsoa, että väliaikaisen toimielimen tehtäviin ei kuulu poliittista harkintaa. Vastuiden ja esimies- alaisuusteiden kannalta on ongelmallista, että poliittiset ohjausryhmät ovat vapaaehtoisia kun taas päätökset tehdään viranhaltijatasolla enemmistöpäätöksin. Lainsäädäntöä tulisi täsmentää siltä osin, miten väliaikaishallinnon päätösten valmistelu ja täytäntöönpano käytännössä hoidetaan esimerkiksi tukeutuen soveltuvin osin kuntalakiin ja nykyisten maakuntien liittojen hallinto- ym. sääntöihin. Väliaikaishallinnon toimielimen jäsenet ovat sekä kuntien että valtion viranhaltijoita, joten yksiselitteisesti ei voitane todeta, että heihin sovelletaan lakia kunnallisista viranhaltijoista. Virka perustetaan ja siihen nimitetään yleensä hakumenettelyn kautta. Väliaikaisen toimielimen rahoitus on auki. Lähtökohtana näyttäisi olevan, että nykyinen työnantaja myöntää virkavapautta ja vapauttaa viranhaltijan maakunnan valmistelutehtäviin. Kaiken kunnissa tehtävän omaisuuteen, sopimuksiin, lainoihin ja henkilöstöön ja muuhun maakunnan tehtäviin liittyvän selvitystyön lisäksi kysymys on merkittävästä kustannuksesta. Valmisteluun liittyvät kustannukset tulee korvata kunnille täysimääräisesti.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

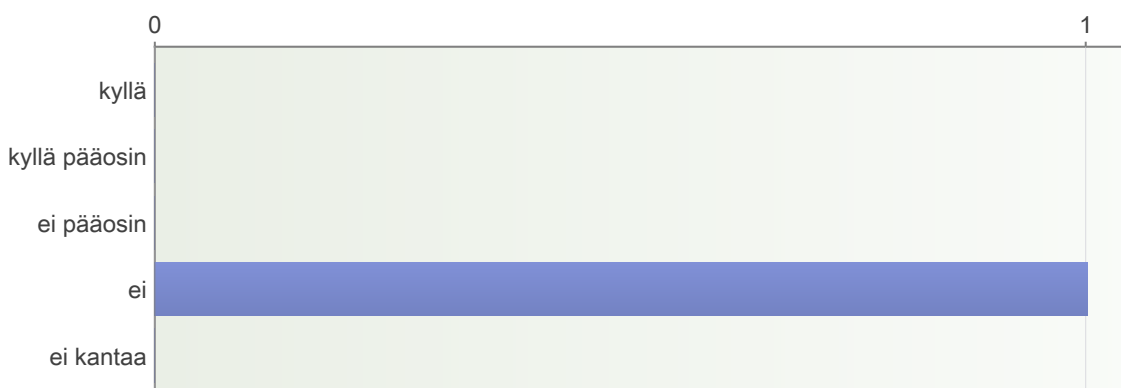

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Ehdotukseen ns. voimaanpanolaista on valmisteltu liikkeen luovutukseen liittyvät säädökset. Säädöksessä esitetty liikkeenluovutusperiaatteen voimassaoloaika vuoden 2020 loppuun. Keravan kaupunki toteaa, että huomioiden liikkeenluovutusten lukumäärä ja se, ettei maakuntaorganisaatioita tai tukipalveluorganisaatioita ole vielä perustettu, siirtymäajan tulee olla pidempi. Ehdotuksessa otetaan kantaa siihen, että myös vähintään 50 % sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelutehtäviä tekevä henkilöstö siirtyisi maakuntien tai niiden yhtiöiden palvelukseen. Kuntien yhdenmukaisen valmistelun takaamiseksi olisi määriteltävä tarkka ajankohta, minkä mukaan tukipalveluja tuottavaa henkilöstä arvioidaan. Lisäksi työtehtävien tarkastelu työtehtävien prosentuaalisen osuuden mukaan henkilöittäin liikkeenluovutuksen perusteena on liian suoraviivainen ja johtaa mahdollisesti jopa välittömiin yt –neuvotteluihin sekä kuntiin jäävään että maakuntiin siirtyvän henkilöstön osalta. Lisäksi tukipalveluhenkilöstön siirtyminen (yli 50 % raja) voi aiheuttaa sen, että kunnan tukipalveluiden tuottaminen jäljelle jäävälle organisaatiolle voi vaarantua. Säännöksessä tulee ilmoittaa selvästi, mihin ajankohtaan mennessä perusteluissa mainitut siirtymissopimukset maakunnan ja kunnan välillä on tehtävä. Tämä antaa mahdollisuuden sekä maakunnille että kunnille sopeuttaa ennakoivasti palvelutuotantoaan muutoshetkellä. Säädöksessä ei ole esitetty mitään konkreettisia toimenpiteitä tai aikatauluja liikkeenluovutuksen valmisteluun nähden. Valmistelutoimielimen tulee valmistella yhteneväiset aikataulut ja toimintamallit liikkeenluovutuksen toteutukseen. Aikataulussa tulee ottaa huomioon kuntien ja kaupunkien henkilöstömäärän erot.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisäateisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- katso kohdan 22 vastaus

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-kiinteistöomaisuuteen liittyvät riskit tulee järjestelyssä kohdentaa pääosin sille osapuolelle (maakunta, perustettava maakuntien toimitilayhtiö), joka omilla toimillaan pystyy vaikuttamaan kiinteistöjen käyttötärpeeseen. Lainvalmistelun yhteydessä on varmistettava, että siirtymäkauden jälkeen mahdollisesti tyhjilleen tai vajaakäytölle jäävistä kiinteistöistä ei aiheudu kunnille taloudellisia vaikeuksia. Kuntien näkökulmasta toimitilojen ja kiinteistöjen pääomavuokrien tulee pohjautua rakennusten reaali-arvoihin ja pääomavuokran tarkistusta varten rakennusten reaaliarvot (tekninen ja jälleenhankinta-arvot) tulee määrittellä vuonna 2018. Esitystä tulee tältä osin tarkentaa.
Mahdolliset omaisuusjärjestelyjen taloudelliset vaikutukset on korvattava kunnille täysimääräisesti. Siirtymäkauden sitovan vuokrajakson tulee olla esitettyä (3 + 1 vuotta) pidempi, vähintään 10 vuotta, jotta kunnat voivat varautua ja valmistautua mahdollisiin palveluverkon muutoksiin. Kunnan maankäytön kehittämisen ja elinvoimaisuuden varmistamiseksi olisi perusteltua, että kuntayhtymien maapohjat jäisivät kuntien omistukseen. Lakiesityksen tulisi mahdollistaa maapohjien ja alueiden jääminen jäsenkuntien omistukseen sekä vuokraamisen maakunnille pitkäaikaisilla käyttötarkoitukseen sidotuilla vuokrasopimuksilla. Kunnan omistamia, sellaisten osakeyhtiöiden osakkeita, joiden tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottaminen, jotka ovat kirjanpitolain kunnan tytäryhteisöjä, omistusyhteisyriyksiä tai osakkuusyriyksiä ja joiden kanssa kunnalla on oleva sopimus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta, ei tule siirtää vastikkeetta maakunnalle. Kiinteistöjen käyttötärpeeseen liittyvien riskien jakaminen tasaisemmin tulisi toteuttaa mahdollistamalla kuntien ja maakuntien yhteisesti omistamien toimitilayhtiöiden perustaminen, tai kaikkien sote-kiinteistöjen siirtäminen maakunnalle käypään arvoon. Kuntien ja kuntayhtymien omistamien kiinteistöjen järjestelyitä ja yhtiöittämisä tulee kohdella uudistuksessa varainsiirtoverotuksessa samalla tavoin. Voimaanpanolakiin tulee sisällyttää kuntien kiinteistöomaisuuden osalta varainsiirtoverovapautta koskevat säännökset, joilla varmistetaan, ettei kunnille tai niiden yhtiöille synny varainsiirtoveroseuraamuksia. Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen maakunnalle tulee tapahtua käypään arvoon. Kuntien vuokratessa maakunnalle sote-kiinteistöjä tulee vuokratasojen vastata käypää arvoa. Asumiseen liittyvistä asioista avoimna on sote-kiinteistöjen kohtalo. Lainkohtien sisällöt ovat sekavia edistääkseen sosiaalista asuntotuotantoa.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

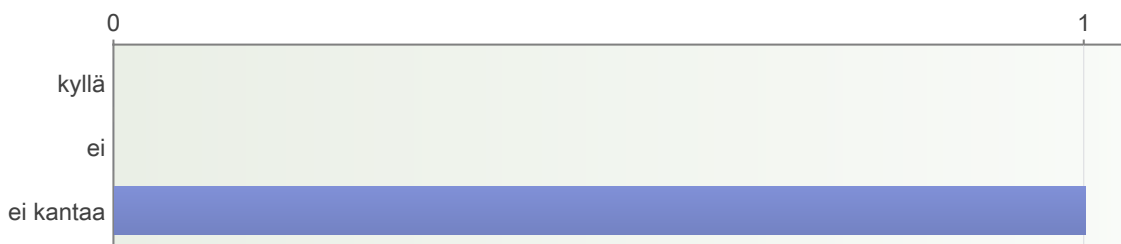

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupungin kokemukseen perustuva väite on, että korotustarve voi perustua muihinkin syihin kuin maakuntauudistukseen. Kasvukunnissa voi olla isoja investointitarpeita, jotka liittyvät esim. koulu- ja päiväkotitiloihin. Kuntien tulot laskevat suhteessa kunnan vastuulla oleviin velkoihin, jolloin liikkumavara supistuu kunnille jäävien tehtävien ja velkojen hoitamiseen

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Keravan kaupungin näkemys on, että vastauksen antaminen ilman tietoa siitä, miten laki valinnanvapaudesta käytännössä toteutuu, on mahdotonta.

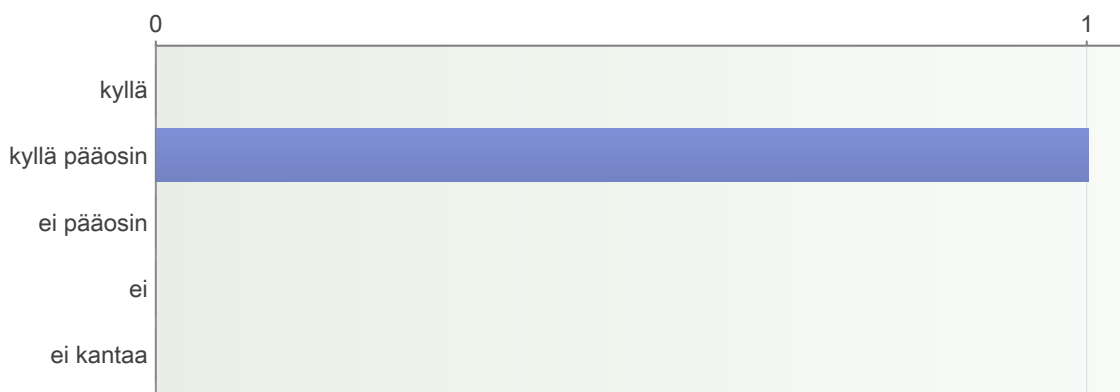
27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Vastaajien määrä: 1

- Kunnan veroprosenttiin liittyvät säädökset ja rajoitukset puuttuvat merkittävästi kuntien itsehallinto-oikeuteen.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

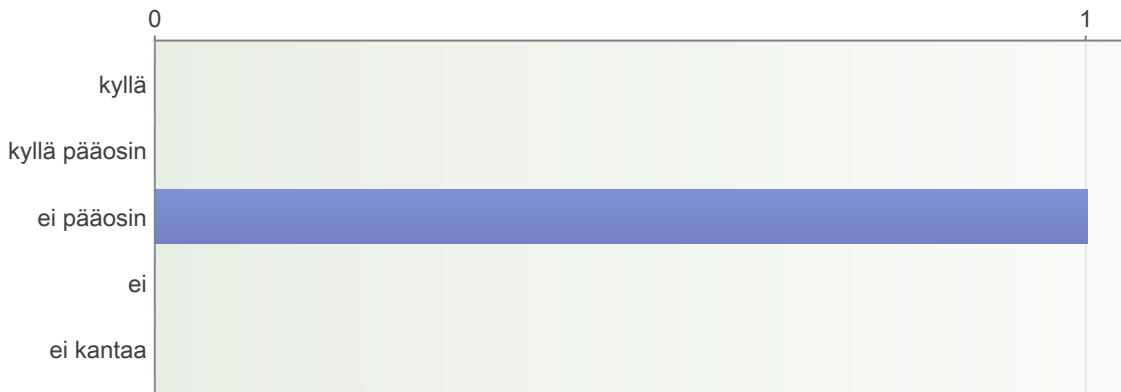

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Keravan kaupunki toteaa, että ratkaisu on tarkoituksenmukainen, koska se on lähtökohtaisesti hyvä tapa riittävästi ohjata kustannusten kehittymistä tasapuolisesti sosiaali- ja terveystoimessa koko valtakunnan tasolla ja siten edistää uudistuksen tavoitteiden toteutumista. Valtion tulee kuitenkin osoittaa erillisrahoitus yliopistojen opetukselle ja tutkimukselle niin, että niillä sotealueilla, joissa on yliopistollinen sairaala, yliopisto-opetuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset eivät kohdentuisi yliopistollisille sairaaloille ja siirtyisi edelleen yliopistollisten sairaaloiden maksuissa perittäviksi. Tavoiteperusteinen rahoitus katsotaan paremmaksi vaihtoehdoksi kuin maksuperusteinen rahoitus, Tavoitteellisuudella on mahdollista paremmin hillitä kustannusten kasvua.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoritua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

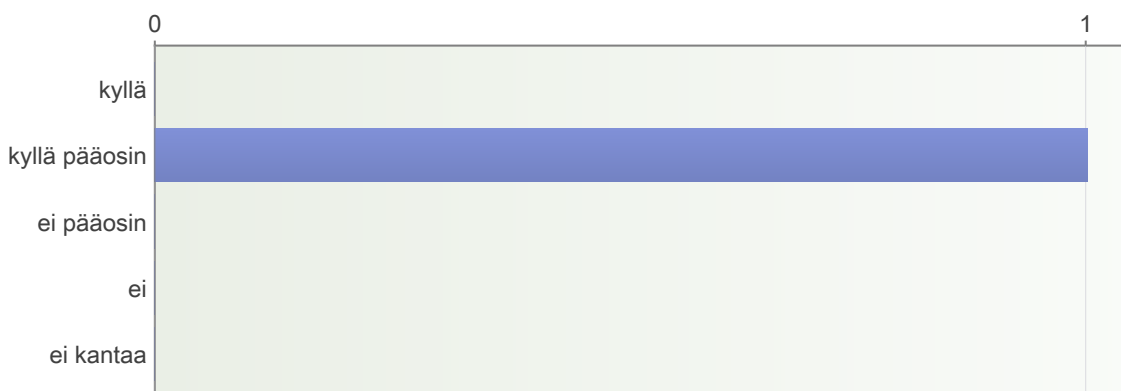

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Keravan kaupungin näkemyksen mukaan maakuntien rahoituslain mukaisilla rahoitusperusteilla tulee turvata jokaisen maakunnan rahoituksen riittävyys maakunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamiseen (rahoitusperiaate). Uudistukseen liittyvät siirtymä- ja poikkeama-ajat ovat liian lyhyitä. Nykyiseen palvelutuotantoon liittyy liikaa poikkeamia tavoitteellisiin vasteaikoihin nähden. Näihin pääseminen leikkaa osan saatavista hyödyistä. Tämän johdosta tulee käynnistää myös arviointi siitä, mikä nykyisten lakisääteisten tehtävien sisältö ja vasteajat tulee olla. Lisäksi tiukka alijäämän kattamisvelvoite, mikä sinänsä on hyvä asia, saattaa aiheuttaa ongelmia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

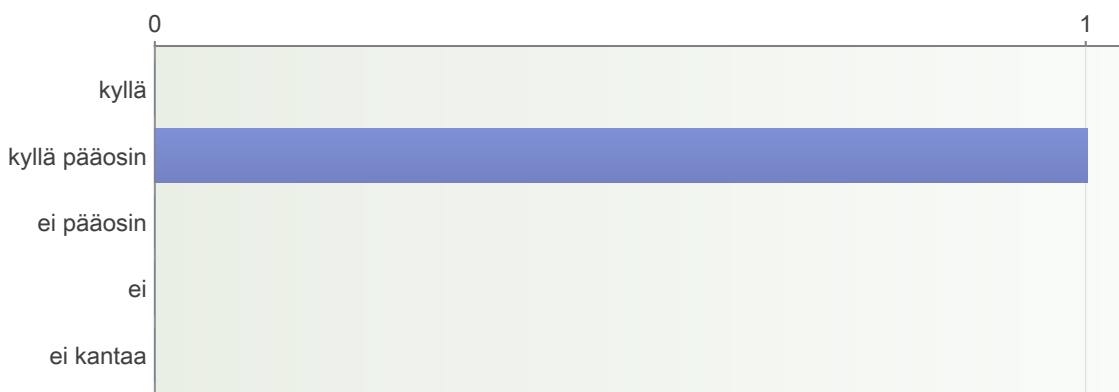
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Keravan kaupunki haluaa muistuttaa, että maahanmuuton ja muun väestön kasvun lisäksi Kerava ja erityisesti pääkaupunkiseutu kantavat vastuuta segregaatiosta ja asunnottomuudesta. Esitetyn suuruiset painokertoimet luovat tilanteen, jossa Uudenmaan maakunnalla olisi käytettävissään noin 150 milj. euroa vähemmän rahoitusta kuin Uudenmaan alueen kunnat tällä hetkellä käyttävät kyseisiin palveluihin. Asukaskohtaisesti laskettuna Uudenmaan maakunnalle kohdentuvan rahoituksen heikennys on valtakunnan tasolla yksi suurimmista. Sote- ja maakuntauudistuksen päätarkoitus on ollut sosiaali- ja terveyspalveluiden

palveluntuotannon uudistaminen eikä siihen tule liittää tulonsiirtoja eri maakuntien välillä. Tarvekertoimien osuvuutta tulee arvioida ja niitä tulee päivittää säännöllisesti.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Keravan kaupunki näkee, että tavoitteellisesti melko nopea siirtymäaika on hyvä toiminnan tehostumiseksi. Se saattaa joissain erityistapauksissa aiheuttaa ongelmia, koska todellisten tietojen käyttäminen tapahtuu viiveellä.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Keravan näkemys on, että maakuntajaon muuttamisen edellytykset ja prosessi vastaavat pääosin kuntarakennelain mukaista menettelyä muutettaessa kuntajakoa.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

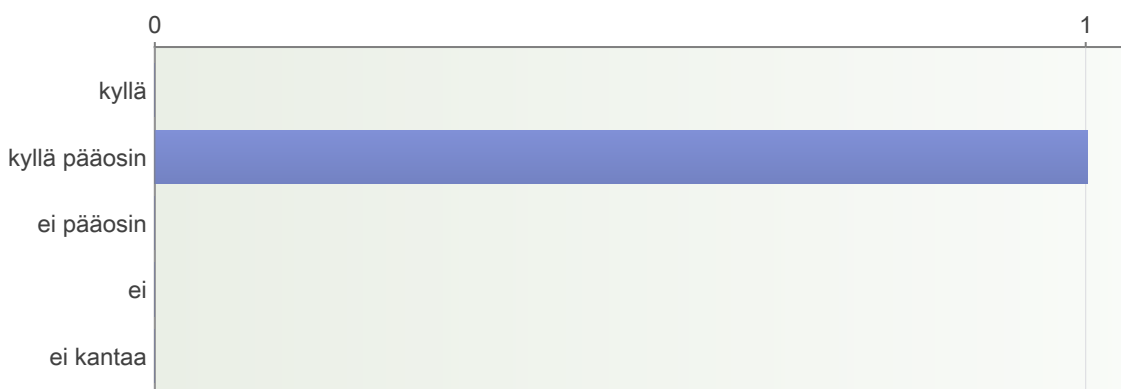

Avoimet vastaukset: kyllä

- Keravan kaupunki toteaa, että lain perusteluissa esitetyt perusteet vaikuttavat perustelluilta ja siten hyväksyttäviltä. Käytännössä kuntien valtionosuusjärjestelmään sisältyvät tasausmekanismit hillitsevät uudistuksista kuntiin aiheutuvia talouden muutoksia. Vastaavat menettely tulee olla myös jatkossa.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

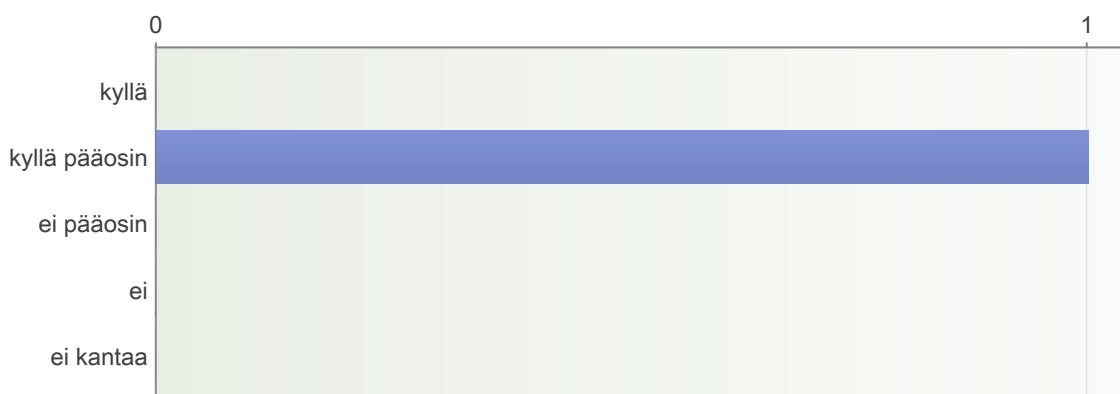
- Valtionosuusjärjestelmän tarkoitus muuttuu uudistuksessa. Aiemmin kuntien välisiä erilaisia eroja tasanneen järjestelmän tärkeimmäksi tavoitteeksi uudistuksen jälkeen tulee maakuntaudistuksesta aiheutuvien kuntiin kohdistuvien taloudellisten vaikutusten tasaaminen. Keravan kaupunki muistuttaa, että kuntien tulee tulevaisuudessa pystyä rahoittamaan kuntiin jäävät peruspalvelut.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

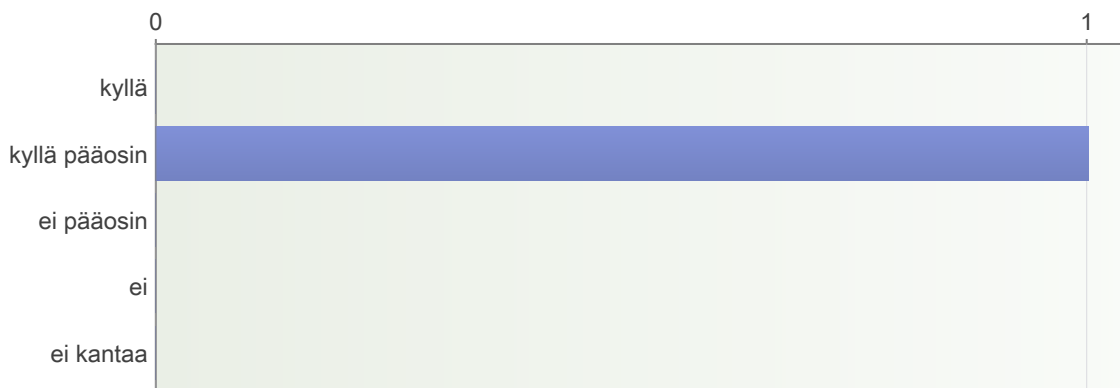
- Keravan näkemys on se, että jos rahoitus kerätään valtion verotuksen kautta, valtionveron veroperusteisiin esitettyjä muutoksia voidaan pitää perusteltuina.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

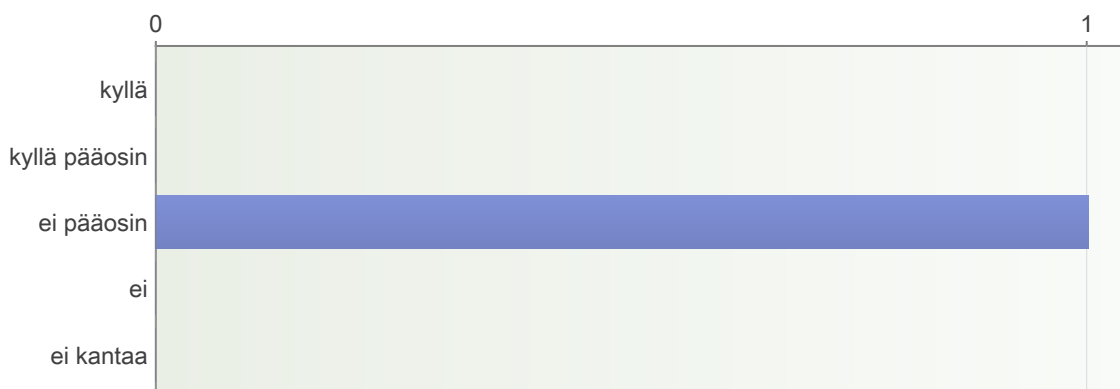

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Lakiesitysten mukaan perustettavien maakuntien henkilöstöön ehdotetaan sovellettavaksi kuntasektorin työ- ja virkasuhdelainsäädäntöä, joka muuttuu koskemaan myös maakuntia. Muun muassa yhteistoiminnan ja viranhaltijan palvelussuhteen ehtojen osalta säätelyn taso pysyy siis samana. KT on jatkossa kuntien ja kuntayhtymien lisäksi myös maakuntatyönantajien edunvalvoja. Lisäksi kunta- ja maakuntakonsernin osakeyhtiöt voivat valita työnantajajärjestykseen Kunta- ja maakuntatyönantajat KT:n. Keravan kaupungin näkemyksen mukaan tämä menettely takaa henkilöstölle jatkuvuuden työnantajatoiminnassa.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien ja maakuntien palvelulaitoksen eläkevakuuttajaksi ehdotetaan Kuntien eläkevakuutusta Kevaa. Keravan näkemyksen mukaan muu ratkaisu (yksityisen työeläkevakuuttajan käyttäminen) toisi kunnille lisäkustannuksia eläkemaksuihin henkilöstön osalta, joka ei enää työskentele kunnassa.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntavaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa. Maakuntavaaleissa keskisuurten ja pienten kuntien on vaikeaa saada edustajansa maakuntavaltuustoon. Uudenmaan maakuntavaltuustossa on edustajia pääsääntöisesti Helsingistä, Espoosta ja Vantaalta. Keravan näkemyksen mukaan Uudenmaan maakunnassa tulee olla vähintään neljä vaalipiiriä demokraattisten vaikutusmahdollisuuksien turvaamiseksi myös pääkaupunkiseudun ulkopuolisille kunnille, kuten Keski-Uudenmaan kunnille.

Kunnille on osoitettu yhden miljardin säästötavoite vuoteen 2030 mennessä. Säästön toteutuminen edellyttää kunnan lakisääteisten tehtävien vähentämistä. Kunnat ovat huolissaan, myös Keravan kaupunki, siitä, miten turvataan kuntaan jäävien palvelujen rahoitus. Kuntiin jäävä hallinto saattaa olla liian suuri jäljelle jääviin tehtäviin nähden. Kunnat eivät välttämättä pysty luonnollisen poistuman kautta vähentämään niitä henkilöitä, jotka ovat tehneet alle 50 % töistään siirtyviin yksikköihin.

Esityksen mukaan toteutuessaan kuntiin jäävä kiinteistömassa rasittaa myös kuntien taloutta ja voi rajata mahdollisuuksia kunnan muun palveluverkon kehittämiseen.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

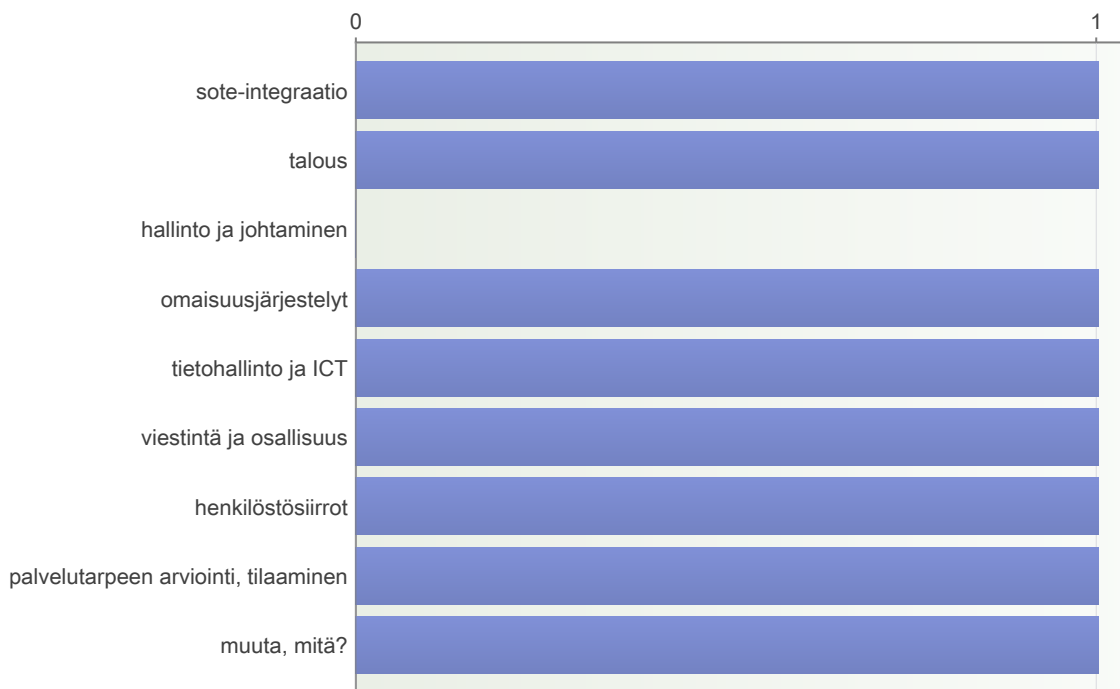
Vastaajien määrä: 1

- Keravan kaupunki on huolissaan, että Uusimaa joutuu rahoittamaan muita maakuntia, mikä puolestaan vaikuttaa Uudenmaan palveluihin heikentävästi. Uudenmaan erityispiirteitä ovat mm. voimakas väestönkasvu ja maahanmuutto.

Keravan kaupungin mielestä kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on ratkaisevassa asemassa terveyden ja hyvinvointierojen kaventamisessa. Näin ollen kunnalla tulee olla vahva rooli syrjäytymisen estämisessä, ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen, työelämän ulkopuolelle joutumisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- Keravan kaupunki toteaa, että uudistuksen muutostuen tulee olla laaja-alaista ja vaikuttavaa. Käytännössä tämä tarkoittaa riittäviä resursseja sekä alueiden ja kuntien omista tarpeista lähteviä tuen muotoja. Tärkeää on tunnistaa ja reagoida alueiden erilaisuudesta ja prosessin eri vaiheista syntyneisiin erityistarpeisiin ja muutosjohtamisen haasteisiin.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudenmaan erityispiirteet
Keravan kaupunki on huolissaan, että Uudenmaan erityispiirteet jäävät epäselviksi.

Kuntien tulee saada myös yhtiöittää palveluitaan

Keravan kaupungin mielestä toiminnan turvaamiseksi myös kunnilla tulee olla mahdollisuus toimia yhtiömuodossa palvelujen tuottajina, mikäli yhtiöittämisvelvollisuuteen päädytään.

Maahanmuutto

Keravan kaupunkiin muuttaa "radanvarsikaupunkina" vuosittain runsaasti ulkomaalaistaustaisia ja pakolaistaustaisia henkilöitä. Prosentuaalisesti Keravan maahanmuuttajien osuus väestöstä on suurempi kuin Uudenmaan kunnissa keskimäärin, poislukien pääkaupunkiseudun suuret kaupungit. Maahanmuuton tulee olla hallittua, jotta uudet tulokkaat voidaan kotouttaa onnistuneesti. Keravan kaupunki näkee, että maakunnan tulee ottaa kokonaisvastuu maahanmuuttajien (ei työperäisen maahanmuuton) tasaisesta jakautumisesta alueella. Maahanmuuton vetovoima Uudenmaan maakunnan alueelle ja etenkin pääkaupunkiseudulle lisää segrekoitumisriskiä ja palvelutarvetta. Tämä tulee ottaa huomioon etenkin rahoitusta koskeissa ratkaisuissa.

Liikenne

Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnittelun rooli on Helsingin seudulle selvästi merkittävämpi kuin muualla maassa suuren väestömäärän ja nopean väestönkasvun vuoksi. Keravan kaupungin näkemyksen mukaan Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnittelun (HLJ) tulee vastaisuudessa olla Helsingin seudun liikenteelle kuuluva tehtävä, jotta se kytkeytyy riittävän tiiviisti joukkoliikenteen järjestämiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin.

Maakunnan tehtäviin on esitetty ELY-keskuksen joukkoliikennetehtäviä. Uudenmaan alueella joukkoliikenteen järjestäminen on toteutettu eri kunnissa eri tavoin. Kerava on HSL:n jäsenkunta ja panostaa joukkoliikenteeseen taloudellisesti merkittävästi useita muita kehyskuntia enemmän. Kunnat eivät saa joutua joukkoliikenteeseen kohdennettavien valtionavustusten suhteen eriarvoiseen asemaan, vaikka järjestäisivät joukkoliikenteensä kunnallisena toimintana.

Oppilas- ja opiskeluhoito

Ehdotetussa ratkaisussa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirrettäisiinkokonaan pois kuntien vastuulta perustuslain 121 pykälän 4 momentin tarkoittamalle kuntaa suuremmalle hallintoalueelle eli maakunnalle.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa, joka tuli voimaan vuonna 2014, säädettiin oppilaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen koko koulun yhteiseksi asiaksi. Oppilashuolto kuuluu kaikille koulun aikuisille. Varhaiskasvatus-, koulu- ja oppilaitosympäristöt ja – yhteisöt ovat lasten ja nuorten jokapäiväistä hyvinvointia vahvistavia toimintaympäristöjä ja niissä yhteisöllinen toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Hyvinvoiva yhteisö ja ympäristö tukevat yksittäisten lasten ja nuorten hyvinvointia ja tarjoavat matalan kynnyksen tukea lähipalveluna. Oppilashuollon sekä kouluterveydenhuollon näkökulmasta koulu on ymmärrettävä erityisenä lapsen kasvu- ja kehitysympäristönä. Koulut toimivat omissa yksilöllisissä olosuhteissaan, ja jokaisella on omanlaisensa kehityshaasteet liittyen oppilaisiin, huoltajiin ja myös opettajiin. Psykologin ja kuraattorin sekä kouluterveydenhoitajan on päästävä tiiviisti, pitkäjänteisesti ja luottamuksellisesti mukaan koulun toimintaan. Keravan kaupungin näkemyksen mukaan opiskeluhoito- ja kouluterveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuun siirtyminen sivistyspalveluista maakuntiin ei palvele lasten ja nuorten yksilökohtaisten palvelujen järjestämistä matalan kynnyksen palveluina lapsi- ja nuorisolähtöisesti.

Oppilas- ja opiskeluhoitolaki on nostanut päähuomion yhteisölliseen oppilashuoltoon. Psykologien ja kuraattorien työtehtäviin kuuluu runsaasti perusopetuslain mukaisia toimintoja. Heidän osaamisensa ja työtehtäviensä pääpaino on keskittynyt oppilaiden ja kouluyhteisöjen vuorovaikutussuhteisiin, oppimiseen, ryhmien kanssa tehtävään ja koulun yhteistä hyvinvointia edistävään työhön. Työnkuva on kiinteästi kytköksissä koulun arkiseen toimintaan. Lapsi- ja nuorisolähtöisyys edellyttää käytännössä lasten ja nuorten vahvaa osallistumista palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. On tärkeää, että koulupsykologien ja kuraattorien toimintaa ohjataan rehtoreiden ja kuntien sivistystoimien kautta. Kouluterveydenhuolto on oppilas- ja opiskeluhoitoon tavoitin ehkäisevää palvelua johon kuuluu oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja vanhempien kasvatustyön tukeminen. Oppilas- ja opiskeluhoito sekä kouluterveydenhuolto muodostavat koulun toiminnan arkeen kiinteästi kuuluvan kokonaisuuden, jota ei tule hajottaa eikä viedä pois koulu yhteisöistä.

Oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon kokonaisuuden siirtyessä maakuntatasoiseksi palveluksi painopiste voisi siirtyä yllättäen voimakkaasti kohti pelkkää yksittäisten oppilaiden kanssa tehtävää potilastyötä. Oppimisen tukeminen ja koululaitoksen kehittäminen jäävät taka-alalle. Maakuntahallinnossa palvelujen toteuttamisen johtaminen ja suunnittelu etäännyvät kovin kauas lasten ja nuorten paikallisesta arjesta ja elinympäristöstä.

On ehdottoman tärkeää, että koulukuraattorit, koulupsykologit ja kouluterveydenhoitajat määriteltäisiin lähtökohtaisesti kuuluvaksi kunnan opetustoimen ja sivistyspalvelujen yhteyteen. Oppilas- ja opiskeluhoito

sekä kouluterveydenhuollon sisällyttäminen luontevaksi osaksi kuntien toimintaa mahdollistaisi niiden järjestämisen yhtenä paikallisena toiminnallisena kokonaisuutena, lähellä lapsia ja nuoria, asiakaslähtöisesti. Maakuntahallinnossa, opiskelu- ja kouluterveydenhuollon kokonaisuuden ja tavoitteiden ollessa kyseessä, paikallisesta tiedon kulusta huolehtiminen ja asiakkaan laajan valinnanvapauden toteuttaminen voivat olla haasteellisia elementtejä.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Lisäksi Keravan kaupunki pyytää lausunnossa esitetyn lisäksi saada tulla kuultavaksi eduskuntaan ja pyytää, että myös valinnanvapautta koskevasta lainsäädännöstä pyydetään kunnalta lausunto.